

80 let gasilstva v Sori

Člani gasilskega društva Sora pri Medvodah so 25. oktobra praznovali 80-letnico dejavnosti. Visoki jubilej so hkrati praznovali tudi krajanji Sore, saj je gasilsko društvo neločljivo povezano z delom in življenjem kraja.

Uspehi, ki jih v tem društvu žanjejo že več desetletij, gre pripisati medsebojni povezanosti občanov, društev in organizacij v tej krajevni skupnosti. V socialistični zvezi, ki ni samo na papirju, kot marsikje drugje, koordinirajo domala prav vsa dejavnost. Seveda pa je v krajevni konferenci SZDL prostor za slehemega dela voljnega in naprednega občana. Zakaj pišemo toliko hvale, bo vprašal prenekateri bralec? Razlog je zelo enostaven: brez resničnega sodelovanja v SZDL, gasilci zanesljivo ne bi uspeli tako imenitno praznovati visoki jubilej.

Bogata gasilska zgodovina

Gasilsko društvo Sora je bilo ustanovljeno leta 1905. V kroniki društva je zapisano, da se je 25. oktobra 1905, leta, na predlog nadučitelja sorške šole, sešlo 25 Soranov, ki so sklenili ustanoviti prostovoljno gasilsko društvo. Že leto po ustanovitvi so kupili prvo brizgalno (ki jo imajo v društvu še sedaj in so jo za jubilej temeljito obnovili), leta 1910 pa so zgradili gasilski dom. Po prvi svetovni vojni so začeli tudi z gledališko dejavnostjo, ki so jo opravljali vse do ustanovitve kulturno umetniškega društva Oton Župančič v začetku petdesetih let. Tako kot v vseh gasilskih društvih, tudi v Sori ni bilo vedno postlano z rožicami. Pred drugo vojno so vnašale nemir v društvo strankarske razprtije, po vojni pa so jih pestile finančne težave. Gasilci veterani, ki se še spominjajo predvojnih časov, trdijo, da so najhujše čase preživljali v obdobju strankarskih razprtij. V društvu je delo zamrlo le med zadnjo vojno, ko je večina gasilcev odšla v partizane. Za svobodo je dalo življenje kar devet gasilcev. Njihova imena so zapisana na spominski plošči novega gasilskega doma.

Kot smo že omenili, so se po vojni otepal s finančnimi težavami, ki pa so jih prebrodili predvsem s prizadevnim delom. Pomagali so povsod in vedno, kadar je bilo treba. Med prvimi pa so se zavedali, da je prihodnost društva na mladih, zato poleg visokega jubileja dejavnosti društva slavijo tudi tri desetletja organiziranega dela z mladimi. Pionirji in mladinci že drugo desetletje osvajajo pomembna mesta na gasilskih tekmovanjih, med največji uspeh pa šteje vidna uvrstitve na gasilski olimpiadi v Karlovcu.

Od ustanovitve do letošnjega leta so člani gasilci ali sodelovali v drugih večjih akcijah več kot 150-krat.

V to niso vštete akcije kot na primer črpanje vode iz poplavljenih stanovanj, čiščenja kanalizacijskih vodov, prevažanja vode v sušnih obdobjih na hribovita področja, izobraževalne akcije za prebivalce ali redno usposabljanje članov. Zato je nemogoče izračunati ali oceniti, koliko premoženja so doslej rešili in obvarovali pred nesrečami. Treba pa je omeniti tudi njihovo izjemno pomembno vlogo v osveščanju prebivalstva. Redno pregledujejo objekte in lastnikom svetujejo požarnovarstvene ukrepe, usposabljaajo cicibane in pionirje ter druge prebivalce. Vsako leto pripravljajo razstave protipožarne tehnike, ki si jo ogledajo učenci okoliških osnovnih šol in krajanji.

Ob jubileju so gasilci izdali brošuro z naslovom 80 let gasilskega društva Sora, v kateri so opisali dejavnost od ustanovitve do letošnjega leta ter jo bogato opremili s fotografijami. Poleg tega so v novem domu pripravili razstavo arhivskih dokumentov, fotografij, stare gasilske opreme in seveda sodobne gasilske tehnike.

Prizadevanja sorških gasilcev bi bila nepopolno opisana, če ne bi omenili novega gasilskega doma, ki so ga zgradili pred približno desetimi leti. Stari dom, ki je bil zgrajen že leta 1910, je postal pretesen, pa tudi zob časa ga je že načel, kljub temu, da ga redno obnavljajo. Sorški gasilci so torej tudi zaradi dveh gasilskih domov posebej, ki jim je primerjavo težko najti.

Ex tempore Sora 85

Že v uvodu smo zapisali, da krajevna konferenca dobro koordinira dejavnost vsega družbenega življenja v krajevni skupnosti. Med drugim je letos v sodelovanju s KUD Oton Župančič prvič pripravila likovni ex tempore, ki se ga je udeležilo več kot dvajset slikarjev. Razstavo stvaritev ex tempore pa so predstavili ob jubileju gasilskega društva in tako še bolj poudarili pomen obeh prireditev. V domu krajanov, kjer je bila razstava in slavnostni zbor ob 80-letnici gasilstva, je bilo razstavljenih 53 slik.

Gasilske slovesnosti so se 25. oktobra udeležili številni gostje, med njimi tudi predsednica skupščine občine Šiška Anka Tominšek, delegacije okoliških gasilskih društev, gasilskega društva Kočevje, Škofja Loka, Zabrnica, Klane pri Reki in gasilskega društva St. Jakob na avstrijskem Koroškem. Z vsemi naštetimi društvi imajo pristne, prijateljske in strokovne stike. Na slovesnost so prišli tudi predstavniki občinske mestne in republiške gasilske zveze in seveda številni krajanji Sore, saj je gasilski praznik tudi njihov.

Brane P.

Kopitarjevi dnevi VODICE '85

V minulem letu smo ob Kopitarjevih slavnostih 1984, ko smo se spominjali 140. obletnice smrti našega rojaka, jezika-slovca Jemeja Kopitarja, odprli spominsko sobo v Repnjah; v Vodica pa poimenovali središče kraja v Kopitarjev trg.

Glede na dogovor med občinsko kulturno skupnostjo, slavističnim društvom Slovenije in predstavniki DPO in KS Vodice, da naj bi vsako leto obeležili spomin na našega znamenitega učenjaka s kulturno manifestacijo Kopitarjevi dnevi, bodo letos le-ti od 20. do 23. novembra v Vodica.

Program prireditev obsega:

- sredo, 20. novembra ob 19. uri v domu KS Vodice
 - otvoritev Kopitarjevih dni 1985,
 - Franc Saleški Finžgar: Lucija — KUD Oton Župančič, Sora,
- četrtek, 21. novembra ob 13. uri v domu KS Vodice
 - otroška predstava Mucin dom — Oder treh herojev, Pimiče, ob 17. uri v Vodnikovi hiši v Šiški
 - večer poezije pesnika Toneta Kuntnerja,
- petek, 22. novembra ob 10. uri v OŠ Franc Mam, Vodice
 - srečanje predstavnikov OŠ Franc Mam Vodice in OŠ Vuk Karadžić Tršič,
 - ogled spominske sobe Jemeja Kopitarja v Repnjah,
 - ob 14. uri v OŠ Franc Mam Vodice
 - Kopitarjev študijski dan,
- sobota, 23. novembra ob 16. uri v domu KS Vodice
 - koncert Glasbene šole Franc Šturm Ljubljana-Šiška.

Osrednji poudarek bo namenjen izvedbi Kopitarjevega študijskega dne, ki se ga bodo udeležili slavisti in drugi učitelji osnovnih in srednjih šol naše občine. O osebnosti in delu Jemeja Kopitarja bodo predavali: dr. Jože Pogačnik: »Mit in resnica o Jemeju Kopitarju«, dr. Štefan Barčič: »Kopitarjevo pojmovanje ljudskega pesništva«, dr. Vasilij Melik: »Kopitar in zgodovina« in pesnik Buda Milenković: »Kopitarjev pomen za kulturo Srbov«.

Po predavanjih bo svet za kulturo občinske konference SZDL izvedel »okroglo mizo«, ki se je bodo udeležili predstavniki DPO občine Ljubljana-Šiška in KS Vodice, predstavniki mestnih in republiških kulturnih institucij, kot tudi vsi drugi udeleženci Kopitarjevega študijskega dne. Namen razgovora bo opredeliti nadaljnjo raven, obseg ter vsebino Kopitarjevih dni v prihodnosti. Učenjaka Jemeja Kopitarja je namreč treba nujno postaviti na raven mestne in republiške pristojnosti, da bi tako njegovo delo in pomen primerno ovrednotili.

Pokrovitelj Kopitarjevih dni 1985 v Vodica je Kulturna skupnost Ljubljana-Šiška.

Jubilejne slovesnosti ob praznovanju 80-letnice gasilskega društva Sora so se udeležili številni gostje. Med njimi je bila tudi predsednica naše občinske skupščine Anka Tominšek, ki je v priložnostnem govoru z laskavimi besedami ocenila gasilska prizadevanja.

Dvorana doma krajanov v Sori je bila 25. oktobra napolnjena do zadnjega kotička. Za razpoloženje pa so poskrbeli sorški kulturniki in pionirji osnovne šole Avgusta Barleta.